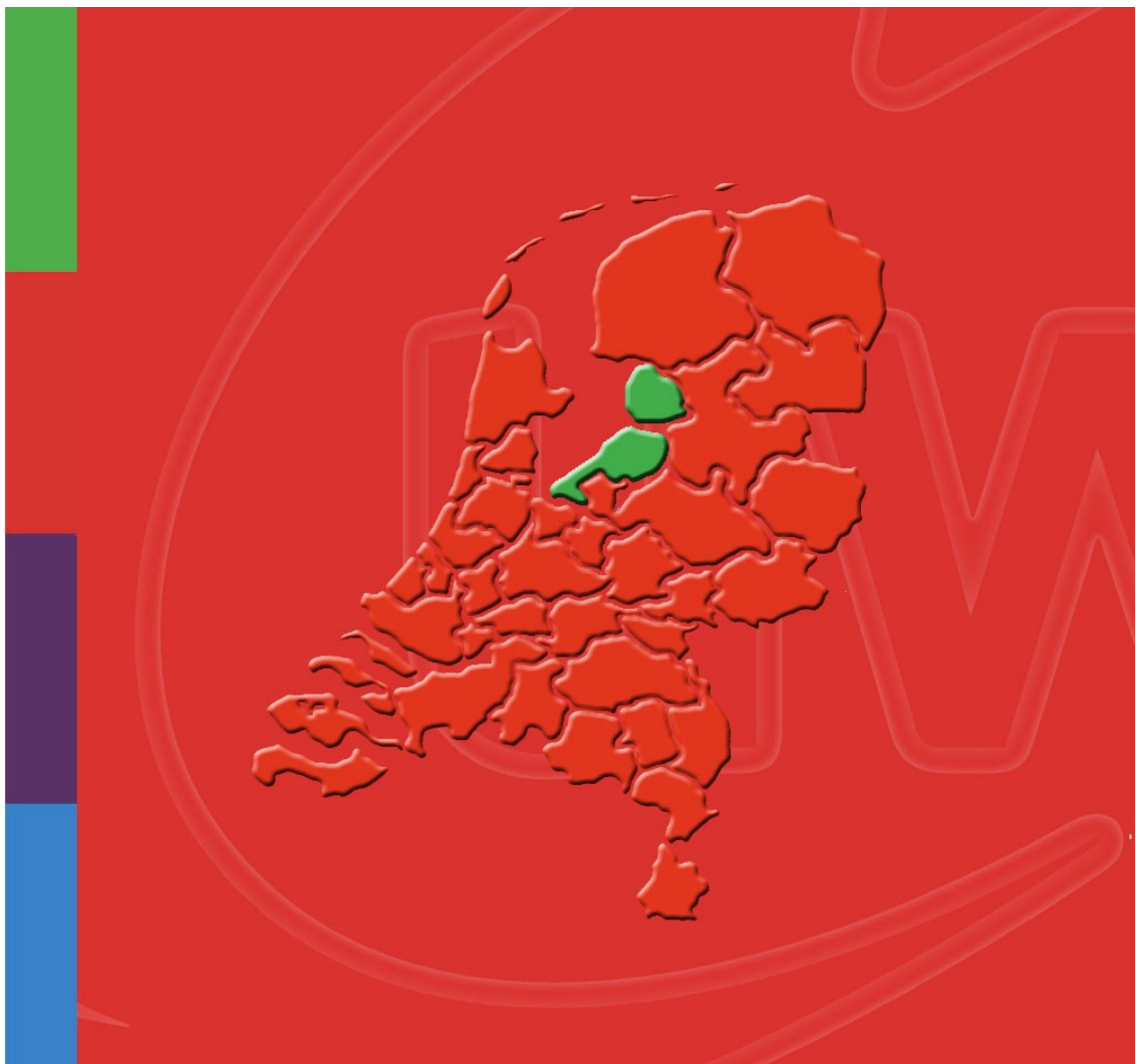

Samenvatting Regio in Beeld

Flevoland

Oktober 2017

Een arbeidsmarkt in verandering

De Nederlandse arbeidsmarkt verandert: de werkgelegenheid blijft aantrekken, het aantal vacatures groeit en de werkloosheid krimpt. Ook wordt de arbeidsmarkt steeds flexibeler en hebben technologische veranderingen hun weerslag op de arbeidsmarkt. Nieuwe beroepen en banen ontstaan, terwijl er ook werk verdwijnt en andere – vaak hogere – eisen worden gesteld aan bestaande banen. Vooral in het middensegment dreigen door de technologische vooruitgang banen te verdwijnen. De groei van de werkgelegenheid is omvangrijk genoeg om de werkloosheid te laten dalen, maar niet sterk genoeg om voor alle groepen een daling te realiseren.

De tweedeling op de arbeidsmarkt is de afgelopen jaren toegenomen. De sterkste positie op de arbeidsmarkt is er voor vakspecialisten in de ICT, techniek en de zorg. Werkenden in deze richtingen zullen weinig moeite hebben hun baan te behouden; werkzoekenden beschikken over een gunstige concurrentiepositie.

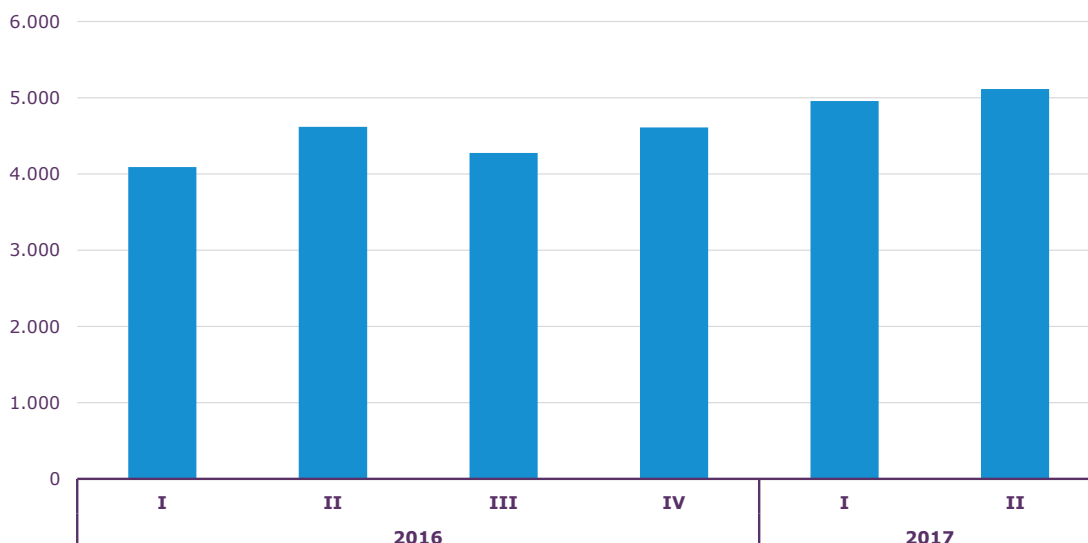
Er zijn echter ook groepen met een structureel slechte arbeidsmarktpositie. Het gaat dan om laagopgeleiden, specifieke beroepsrichtingen, niet-westerse migranten, oudere langdurig werklozen en arbeidsbeperkten.

Een groeiende werkgelegenheid en vacaturemarkt in Flevoland

De economie in Nederland groeit. De werkgelegenheid trekt in vrijwel alle sectoren aan. Het aantal vacatures groeit fors.

- Voor de arbeidsmarktregio Flevoland verwacht UWW dat het aantal banen van werknemers in 2018 met 2,1% toeneemt tot 145.100. Dat ligt iets boven de landelijke groei van het aantal banen met 1,8%. Dit komt vooral doordat sterk groeiende dienstverlenende sectoren als zakelijke dienstverlening, zorg & welzijn en detail- en groothandel naar verhouding in de regio sterker vertegenwoordigd zijn dan landelijk.
- De meeste nieuwe banen – in absolute aantallen gezien – ontstaan in 2018 in zorg & welzijn, hoewel binnen deze sector wel een aantal branches met krimp te zien zijn. Daarna volgen overige zakelijke dienstverlening (waaronder de uitzendbranche valt), specialistische zakelijke dienstverlening, detailhandel en bouwnijverheid.
- In 2016 ontstonden in de regio 17.600 vacatures, gemiddeld bijna 4.300 per kwartaal. UWW verwacht dat de vacaturemarkt in 2017 en 2018 blijft groeien.

Ontstane vacatures per kwartaal, Flevoland, 2016-2017

Bron: CBS, bewerking UWW

WW daalt, bijstand neemt toe

Eind 2016 telt de potentiële beroepsbevolking in Flevoland 287.000 personen. Hiervan ontvangt een deel een sociale zekerheidsuitkering, zoals WW, bijstand of een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

- In Flevoland hebben relatief meer mensen een uitkering dan landelijk. Dat geldt zowel voor de WW en de bijstand als voor de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, met uitzondering van de Wajong.
- Het aantal WW-uitkeringen in Flevoland is in 2016 gedaald tot 10.370, dit is 7% minder dan een jaar eerder. Verwacht wordt dat in 2017 de WW in Flevoland met 15% verder daalt.
- Eind 2016 waren er in Flevoland 10.810 personen (tot de AOW-leeftijd) met een bijstandsuitkering. Een jaar eerder waren dat er 10.480, een toename met 3,1%. Landelijk was de stijging in 2016 omvangrijker met 3,5%.
- Landelijk gezien komt de stijging vooral door nieuwe wetgeving en de toestroom van asielzoekers.

- In 2016 stroomden in Flevoland 720 mensen in aansluiting op de WW door naar de bijstand, een doorstroompercentage van 6,4%. Vanuit de bijstand gezien is dit een belangrijk deel van de nieuwe uitkeringen. Het gaat dan bijna om een vijfde van het aantal nieuwe bijstandsontvangers.

Sociale zekerheidsuitkeringen en hun aandeel in de beroepsbevolking, Flevoland en Nederland, december 2016

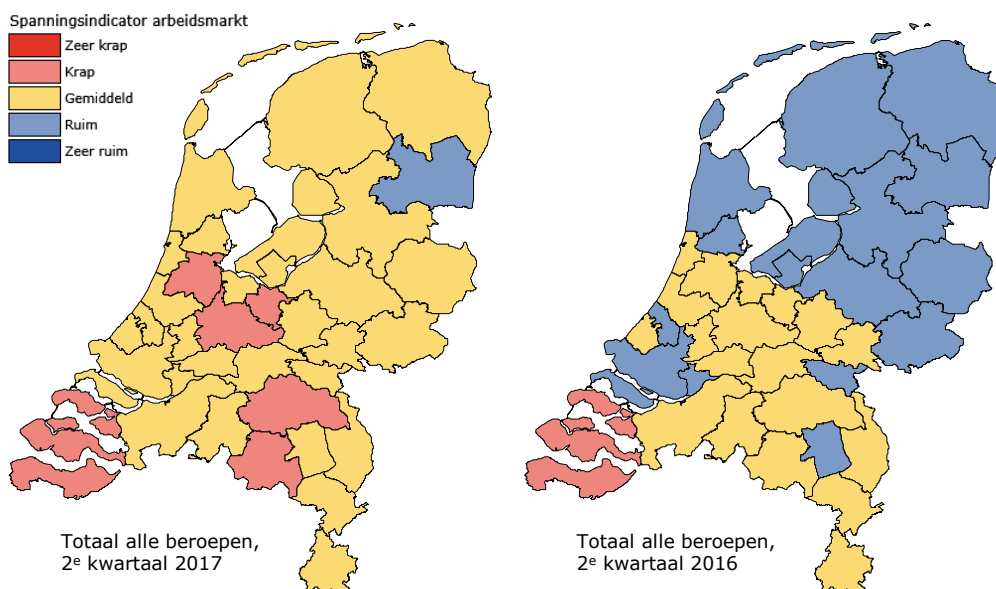
	Flevoland		Nederland
	aantal	aandeel in beroepsbevolking	aandeel in beroepsbevolking
Beroepsbevolking	205.000		
WW	10.370	5,0%	4,6%
Bijstand tot AOW-leeftijd	10.810	5,3%	5,2%
Arbeidsongeschiktheid (AO)	18.700	9,1%	8,9%
<i>waarvan Wajong</i>	5.340	2,6%	2,8%
<i>waarvan WAO</i>	7.140	3,5%	3,3%
<i>waarvan WIA</i>	6.220	3,0%	2,8%

Bron: CBS en UWV

Meer kansen op werk in Flevoland

De spanning op de arbeidsmarkt – dat is de verhouding tussen openstaande vacatures en kortdurend werkzoekenden – neemt in Flevoland toe.

Spanning arbeidsmarkt, 35 arbeidsmarktregio's, 2^e kwartaal 2016 en 2^e kwartaal 2017

Bron: UWV

- In het afgelopen jaar veranderde Flevoland van een ruime arbeidsmarkt in een arbeidsmarkt met een gemiddelde spanning. Een gemiddelde spanning op de arbeidsmarkt in Flevoland betekent dat vraag en aanbod op totaalniveau redelijk in evenwicht zijn.
- Werkgevers ondervinden steeds meer knelpunten bij het invullen van vacatures. Werkzoekenden beschikken gemiddeld genomen over een verbeterde concurrentiepositie, zij hebben meer kans op het vinden van werk. Er zijn echter grote verschillen tussen beroepsgroepen als het gaat om de kans op werk. De beste concurrentiepositie hebben werkzoekenden wanneer zij solliciteren op vacatures voor vaklui in de techniek.
- Vooral werkzoekenden met een administratieve achtergrond, verkoopmedewerkers en maatschappelijk werkers ervaren veel concurrentie tijdens het solliciteren.
- Van de beroepen die veel voorkomen onder werkzoekenden in Flevoland hebben alleen commercieel medewerkers binnendienst en logistiek medewerkers een goede concurrentiepositie. Voor veel voorkomende beroepen als productiemedewerker, financieel-administratief medewerker en magazijnmedewerker is de concurrentiepositie gemiddeld.

Niet iedereen profiteert dus evenredig van de economische groei. Zo neemt het aantal bijstandsuitkeringen toe en zijn er veel mensen die vanwege een arbeidsbeperking langs de kant staan. Laagopgeleiden, arbeidsbeperkten, 55-plussers en mensen die een beroep uitoefenen waar weinig vraag

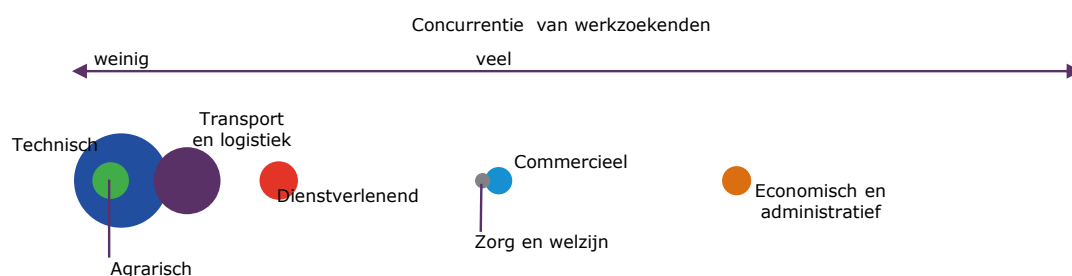
naar is beschikken over een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Ondanks hun zwakke arbeidsmarktpositie biedt de groeiende economie ook hen kansen.

Laagopgeleiden zijn vaker werkloos

Laagopgeleiden zijn mensen zonder startkwalificatie. Zij hebben basisonderwijs, vmbo of mbo-1 als hoogst afgeronde opleiding. De gemiddelde werkloosheid onder laagopgeleiden in Nederland is met 9% hoger dan onder middelbaar (6%) en hoogopgeleiden (4%).

- In Flevoland worden in 2016 circa 48.000 mensen tot de laagopgeleiden (inclusief scholieren en mbo-studenten) gerekend. Dat is 23,4% van de beroepsbevolking.
- In 2016 ontstonden in Flevoland ruim 6.750 vacatures op laag niveau.
- In Flevoland vond 65% van de laagopgeleide WW'ers binnen een jaar werk. Uitzendwerk is voor laagopgeleiden belangrijk voor het vinden van een baan. Vooral voor laagopgeleiden met een technisch beroep, een transport & logistiek beroep of een agrarisch beroep zijn uitzendbureaus een belangrijke route naar werk.
- Economisch-administratief personeel op laag niveau vindt het minst vaak werk vanuit de WW. De concurrentiepositie is gunstig voor laagopgeleiden die werk zoeken in technische, transport & logistiek of agrarische richting.

Concurrentiepositie laagopgeleiden naar beroepsrichting, Flevoland, 6-maandsgemiddelde november 2016 – april 2017

Bron: UWV

Er zijn zeker kansen voor laagopgeleiden, maar verschillende belemmeringen kunnen het moeilijker maken om werk te vinden of te behouden:

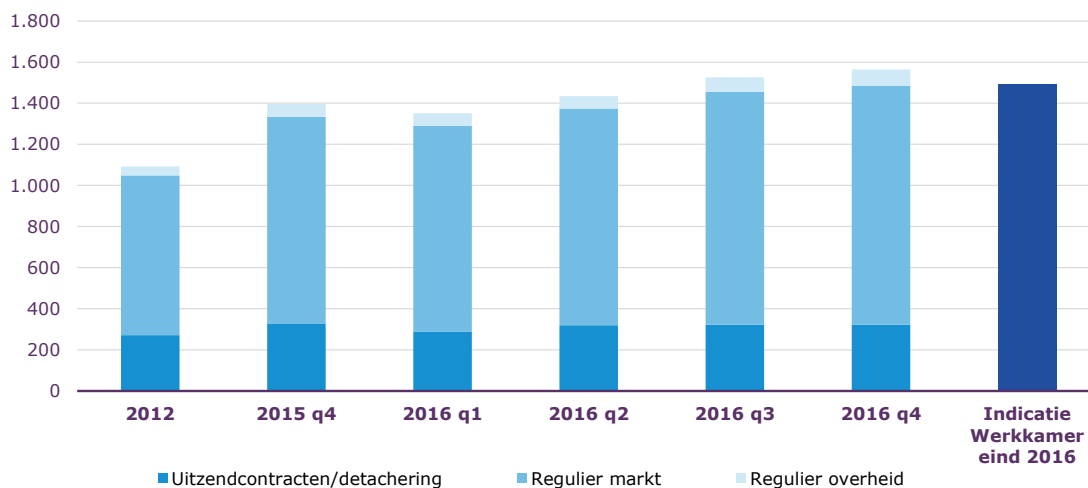
- laagopgeleiden voelen zich gemiddeld genomen vaker ongezond, terwijl beroepen met goede kansen voor laagopgeleiden juist fysiek zwaar zijn;
- laagopgeleiden hebben vaak minder toegang tot uitgebreide sociale netwerken;
- de laagopgeleide beroepsbevolking is sterker vergrijsd en ouderen komen moeilijker aan het werk;
- laagopgeleiden ondervinden relatief veel concurrentie op de arbeidsmarkt van andere groepen (scholieren, studenten, arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa en hoger opgeleiden);
- soms weten werkgevers en laagopgeleiden elkaar niet goed te vinden.

Arbeidsbeperkten kwetsbaar op de arbeidsmarkt

Arbeidsbeperkten vormen een heterogene groep die varieert van hoogopgeleiden met een lichte fysieke aandoening tot mensen zonder diploma met een ernstige verstandelijke beperking. Ook de arbeidsmogelijkheden van arbeidsbeperkten lopen uiteen. De arbeidsdeelname verschilt per arbeidsongeschiktheidsuitkering.

- Eind 2015 werkte 21% van de Wajongers in Flevoland. Dat is iets lager dan het landelijke aandeel van 23%.
- Bij gedeeltelijk arbeidsgeschikte WGA'ers kwam het aandeel werkenden in Flevoland in 2015 uit op 39%. Dat was gelijk aan het percentage in 2014 nadat er al sinds 2008 sprake is van een daling. Het percentage voor Nederland bleef in 2015 gelijk aan 2014 met 43%.
- Bij volledig arbeidsongeschikte WGA'ers daalde het aandeel werkenden juist verder, tot 6% in Flevoland. De afname is wel kleiner dan in een aantal voorgaande jaren. In Nederland bleef dit percentage gelijk aan 2014 met 8%.
- Het aandeel werkenden binnen de groep WIA 35-minners steeg landelijk voor het eerst sinds jaren, naar 43%. In Flevoland is dit aandeel eind 2015 42%.
- Onder WAO'ers daalde het aandeel werkenden in 2014 naar 17%. Dit aandeel bleef in 2015 gelijk. Van de WAO'ers werkte eind 2015 17%, in Flevoland. In Nederland lag dat percentage op 18%.
- Flevoland ligt op koers voor de banenafpraak. Eind december 2016 stonden in Flevoland 4.710 personen in het doelgroepregister. Ten opzichte van de nulmeting is het aantal met 189 afgenomen.
- De netto ontwikkeling in het aantal banen volgens de definitie van de banenafpraak ten opzichte van de nulmeting ziet er in Flevoland als volgt uit: 1.241 extra banen bij reguliere werkgevers (markt en overheid) via een dienstverband en 323 extra banen bij reguliere werkgevers via een uitzendcontract of detachering.

Banen volgens banenafpraak, Flevoland, 2012-2016

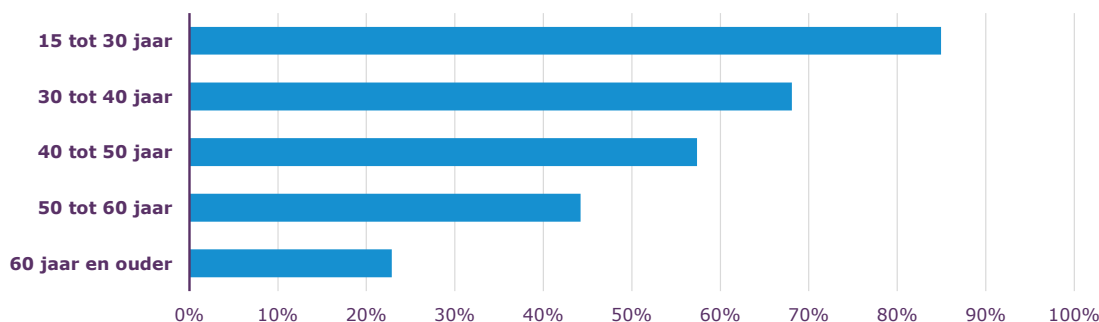
Bron: UWV, Trendrapportage

Grotere kans op langdurige werkloosheid bij 55-plussers

Oudere werknemers verliezen over het algemeen minder snel hun baan dan jongere werknemers. Maar als ouderen hun baan kwijtraken, komen ze moeilijker weer aan het werk.

- Eind 2016 ligt het aandeel langdurig werkloze 55-plussers in Flevoland met 60% aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde van 69%.
- In Flevoland gaat per juni 2017 bijna de helft van de 10.027 lopende WW-uitkeringen naar 50-plussers. Van die 4.737 WW-uitkeringen heeft weer de helft een verstreken uitkeringsduur van minimaal een jaar. Langdurige werkloosheid verzwakt de arbeidsmarktpositie van werkzoekenden.
- 39% van de 50-plussers in Flevoland is binnen een jaar weer aan het werk. Voor jongere leeftijdsgroepen is het werkherlevingspercentage duidelijk beter.

Werkherleving naar leeftijdsklasse, Flevoland, werkherleving in periode juli 2015-juni 2016

Bron: UWV

Er zijn verschillende redenen voor de hoge langdurige werkloosheid onder 55-plussers.

- Werkgevers vinden de verhoudingen tussen loonkosten en productiviteit van 55-plussers vaak een probleem, hoewel gemiddeld het salarisniveau van 55-plussers niet of nauwelijks hoger is dan van werknemers van 40-55 jaar in vergelijkbare functies.
- Werkgevers denken dat het ziekteverzuim van oudere werknemers hoger is dan van jongere leeftijdsgroepen.
- In de ogen van werkgevers presteren 50-plussers slechter dan jongeren op fysieke en mentale belastbaarheid, flexibiliteit, creativiteit, opleidingsbereidheid en vaardigheid met nieuwe technologieën. Maar ze presteren volgens werkgevers juist beter op betrouwbaarheid, betrokkenheid, nauwkeurigheid, sociale vaardigheden en klantgerichtheid.
- De deelname aan scholing, trainingen en cursussen van mensen met een hogere leeftijdsklasse is relatief laag. De scholingsachterstand is de afgelopen jaren wel wat kleiner geworden.

Veel administratieve beroepen verdwijnen

Vooraf werkzoekenden met een opleiding, werkervaring en competenties waarnaar weinig vraag is, komen moeilijk aan de slag. Eén van de groepen waarvoor dit het duidelijkst zichtbaar is op de arbeidsmarkt zijn de administratieve beroepen.

Naast administratieve beroepen zijn er ook andere beroepen met een ongunstige concurrentiepositie in Flevoland. Voor deze beroepen is het aanbod van werkzoekenden groot ten opzichte van de beschikbare vacatures. Werkzoekenden in deze beroepen kunnen overstappen naar andere beroepen dan waar ze voorheen werkten of met een arbeidsmarktgerichte scholing hun kansen vergroten. UWV heeft voor een aantal beroepen de mogelijkheden voor overstappen in beeld gebracht:

- verkoper;
- medewerker bedrijfsrestaurant;
- medewerker facilitaire dienst;
- administratief medewerker;
- secretaresse;
- receptionist;
- sociaal-cultureel werker.

Uitdagingen voor de regionale arbeidsmarkt

De werkgelegenheid in Flevoland zit, zoals in voorgaande hoofdstukken beschreven, flink in de lift gezien een toenemend aantal vacatures en een dalend aantal WW-uitkeringen. Flevoland dankt zijn hoge werkgelegenheid o.a. aan de nabijheid van de arbeidsmarktregio Groot Amsterdam en de samenwerking door alle marktpartijen in de Metropool Regio Amsterdam. De dagelijkse pendel van en naar Groot Amsterdam blijft een belangrijk kenmerk van de arbeidsmarktregio.

Daarnaast ontwikkelt Flevoland zich ook zelf verder op een aantal terreinen tot aantrekkelijk woon- en werkgebied. Initiatieven rondom de Floriade in 2022 en de groei van onderwijs en ontwikkeling van economisch potentieel op het gebied van bijvoorbeeld luchtvaart en andere logistiek zorgt voor een positieve blik naar de toekomst. Dit uit zich in een toenemend aantal vacatures. Er is echter ook sprake van een aantal uitdagingen.

- Er is sprake van een mismatch op de arbeidsmarkt. Toen de arbeidsmarkt voorzichtig tekenen van herstel begon te vertonen heeft een groep werkzoekenden die zich tijdens de economische recessie tijdelijk van de arbeidsmarkt had afgekeerd de weg naar de arbeidsmarkt terug gevonden. Hierbij valt te denken aan langdurig werklozen, vrouwen, niet westerse migranten en 50-plussers. Dit betekent dat de onderlinge concurrentie op de arbeidsmarkt toeneemt.
- Er is een groep werkzoekenden die de aansluiting met de arbeidsmarkt niet kan maken. Voor een deel zullen dit mensen zijn voor wie een omscholing of bijscholing niet haalbaar is. Het gaat dan met name om mensen zonder startkwalificatie of met maximaal mbo 2 als hoogst genoten opleiding. Het is belangrijk ook voor deze mensen een passend aanbod te hebben.
- Een groot aantal banen, met name op administratief en financieel gebied, zijn verdwenen. Deze banen zijn komen te vervallen door vergevorderde automatisering en digitalisering en komen ook niet meer terug.
- De arbeidsmarkt van nu is een andere dan van pakweg tien jaar geleden. In toenemende mate hechten werkgevers en consumenten waarde aan vaardigheden als klantgerichtheid, pro-activiteit en communicatieve vaardigheden. Dit stelt hogere eisen aan werknemers.
- Tijdens een periode van krapte op de arbeidsmarkt, is een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt belangrijker dan ooit. Het is van belang dat er voldoende studenten afstuderen in richtingen waar op de markt behoefte aan is.
- In 2016 was een lichte toename van het aantal bijstandsgerechtigden te zien. Als de doorstroom van de WW naar de bijstand beperkt kan worden, zal dit effect hebben op de totale bijstandspopulatie. Hierbij moet niet uit het oog worden verloren dat de arbeidsmarktregio Flevoland uit verschillende gemeenten bestaat. Tussen deze verschillen bestaan grote verschillen met ieder hun eigen specifieke problematiek. Deze zijn met name terug te voeren op het wel of niet verstedelijkte karakter van de gemeente.
- Weliswaar stroomt een gedegen aantal uitkeringsgerechtigden na verloop van tijd uit naar werk, maar (te) vaak betreft het hier dienstverbanden van tijdelijke aard. Veel arbeidscontracten zijn flexibel en worden niet altijd verlengd. Hiermee is de uitstroom niet duurzaam en keert de klant uiteindelijk terug in de WW en vervolgens mogelijk naar de bijstand.
- Hoe groot de inspanningen van de gemeenten, UWV en andere sociale partners ook is, er ligt ook een belangrijke rol bij werkgevers. Het is belangrijk dat werkgevers mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans gunnen om hun toegevoegde waarde voor een organisatie aan te tonen. De sociale impact van grote bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen kan enorm groot zijn.

Op veel gebieden gaat het goed met de arbeidsmarkt in Flevoland. Er ligt echter ook een aantal uitdagingen. Deze hebben met name betrekking op het overbruggen van de kloof tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Deze uitdagingen kunnen het beste met alle betrokken partijen op regionale schaal aangepakt worden. Hierbij moet echter niet alleen de arbeidsmarktregio als geheel worden bekeken. Partijen moeten zich terdege ook de regionale verschillen realiseren.

Colofon

Regio in Beeld

Regio in Beeld is een jaarlijkse uitgave van UWV

Auteur

Jeroen Schuil

Inlichtingen

arbeidsmarktinformatie@uwv.nl

Redactieadres

UWV
Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies
Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Eindredactie

Suzanne IJzerman
Roelof van der Velde

Regio samenstelling

De arbeidsmarktregio Flevoland is het werkgebied van Werkplein Flevoland. De gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder en Urk maken deel uit van deze arbeidsmarktregio.

Disclaimer

Meer informatie is te vinden op www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie.
Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, echter uitsluitend met bronvermelding.
Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

UWV © 2017

